

tionen paa Grundlovens Grund, og saaledes opfatter jeg nu den høitagtede Regjering. Jeg haaber om den nuværende Regjering, at den vil indskrive sit Navn med uudslettelige Træk i vor parlamentariske Historie. Jeg nærer det Haab om den høitagtede Regjering, at den vil være i Stand til at beholde Roret i sin Haand, indtil Situationen er bleven en saadan, indtil Folkbevillingen, som ogsaa den høie Regjering appellerer til, er blevet lagt saa klart for Dagen, at alle rimelige parlamentariske Grundsætninger ere tilstede for, at den høie Regjering kan sige: Nu maa vi gaa, og der maa ske et Systemskifte. Med disse Forventninger til den høie Regjering mener jeg, at vi senere hen under vort parlamentariske Liv ville komme til at vide den høie Regjering Tak for, at den under en vanskelig Situation tog Styret og ved sin Tilværelse bidrog overordentlig væsentligt til ret at faae Folket til at klare sig for og imod de store Grundsætninger for Udviklingen af vort Samfundsforhold, og at vi derigennem — jeg siger derigennem, det er vistnok et aldeles nødvendigt Gjennemgangsled, hvor længe den Gjennemgang skal være, det veed jeg ikke, og det dønmmer jeg heller ikke om — kan naae til mere frugtbare Samlinger og heldigere politiske Forhold end dem, vi have levet under i den senere Tid. Jeg er dernæst ministeriel i en anden Henseende. Den høitagtede Conseilspræsident har udtalt varme Ord om Danmarks Selvstændighed og det danske Folks Ære. Jeg er et af de Medlemmer her, der dengang raabte levende Hør til den høie Conseilspræsident, og jeg siger, jeg vil ønske, at vi aldrig nogeninde — og det er min bestemte Forvisning, at det heller ikke vil ske — her i Danmark skulde faae en Regjering, hvis Præsident ikke kan tale paa samme Maade om Danmarks Selvstændighed og Ære som den nuværende høitæredede Conseilspræsident. I den Forstand er jeg ogsaa ministeriel. Naar man derimod over til de enkelte Forslag, hvormed den høie Regjering vil fremme sine Maal, da bliver jeg noget anderledes stillet. Naar vi tale om det her foreliggende Forslag, saa er jeg enig med den høie Regjering i, at et Folk, der ikke gjør, hvad der er dets Pligt, ikke gjør det, som det efter alle Forhold bør gjøre for at værne om sin Selvstændighed, fortsættende at leve som et Folk; men paa den anden Side maa vi billigvis indrømme, at det kan være fuldt berettiget, at der er, om ikke en Vædensforskjel, saa dog en stor Gradsforskjel i Anskuelserne om, hvad der bør ydes, og hvilke Anstrengelser man skal gjøre, for at man kan sige i den Henseende at have opfyldt sin Pligt. Den høie Regjering tror nu, efter hvad der er forelagt og omtalt, at egentlig kun et Punkt, en Sag er den aldeles afgjørende, og om man end ikke vil sige, at den er den eneste, saa er den dog i aldeles afgjørende Grad Hovedsagen for Danmarks Selvstændighed og Bestaaen,

saaledes at alle andre Spørgsmaal kunne tilfide sættes, kunne underordnes, kunne glemmes for dette ene, og at dette ene Spørgsmaal da blev Forsvarsvæsenet. I denne Betragtning er jeg ikke enig med den høie Regjering, hvorledes man end tager sit Synspunkt, og navnlig naar vi tage Hensyn til vore politiske Forhold udadtil, Danmarks Stilling i det Hele. Det er min fulde Overbevisning, at der kan oprykke mange andre Samfundsformaal, som staa ved Siden af Forsvarsvæsenets Udvikling i Betydning for vor Selvstændighed som Folk, og at det vilde være en overordentlig farlig Politikk netop for Danmarks Selvstændighed, dersom vi tilfidesatte disse Formaal for at kaste os over et enkelt paa en Maade, som i høieste Grad vilde overanstrenge vore Kræfter. Jeg siger, at netop det kunde blive farligt for vor Bestaaen, som det synes, at den høie Regjering sætter saa omtrent som det Æneste, der var at gjøre derfor. Imidlertid agter jeg den høie Regjering, fordi den har fremsat sin Mening om denne Sag saa tydeligt, og ogsaa fordi den har forklaret os den Bægt, som den høie Regjering lægger derpaa; det er ønskeligt for os og for Folket, der følger Forhandlingerne imellem Rigsdagen og Regjeringen. Der blev under Finantslovens Behandling fra flere Sider talt rosende — og navnlig lagde den høie Regjering stor Bægt derpaa som noget overordentlig Glædeligt — om den heldige Finantsstilstand, vi havde her i Landet, om det store Overflud, vi nu i flere Aar have faaet ud over Budgettets Beregning. Jeg er ikke istand til at se Sagen i det Lys. Jeg betragter det ikke som noget Glædeligt i og for sig, at Statskassen bugner af Penge, ja, jeg vil endog saa sige, at jeg snarere vil betegne netop dette, ikke som en Ros for vore seneste Regjeringer, men som et Vidnesbyrd om disse Regjeringers Forsælske og Forsømmelse. En overfladisk Betragtning gaar ofte i den Retning, at, naar vi have en god Finantsstilstand, det vil sige, at Statskassen staar sig vel, saa er det paa Grund af en fortreffelig Finantsstyrrelse; men da det dog ved nærmere Overveielse maa erkendes, at det ikke er Regjeringerne, der bringe Lykke og godt Held til Handel og Wandel, lige saa lidt som det er dem, det skyldes, at Markterne bugne af Sød, saa tror jeg dog ikke, at det uden videre kan lægges Regjeringen nogen Ros til Del, fordi Statskassen er af den Beskaffenhed. Det maatte da være, at Regjeringen i sin Finantsstyrrelse havde haft et særegent Greb paa at aabne Kilder, som tidligere vare tilstoppede, at løsne Baand, som tidligere hindrede den frie Virksomhed o. s. v., men i den Henseende har jeg ikke opdaget noget som helst, som de høie Regjeringer, vi i de senere Aar have haft, have gjort; vi have ladet det gaa i den gamle Skure med de forfjællige Bestemmelser, hvorefter Statskassen inddrog sine Indtægter, og at de indskyde rigeligere, berøvede altsaa paa Marsager, som den